

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

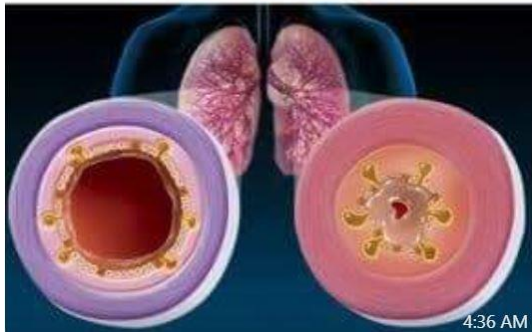

۲۰۲۲/۰۲/۲۷

داکتر راضیه بهار قریشی

معلومات راجع به «برانشیت چگونه مریضی است؟ (Bronchitis)» در قاموس کبیر افغانستان

بیماری برونشیت

برانشیت عبارت از تورم و التهاب غشای مخاطی طرق تنفسی (کانالی که بین بینی و ششها قرار دارد) میباشد و این مریضی کانال های هوایی طرق تنفسی یعنی قصبه الریه (trachea)، برانکسها (bronchus) و برونشیولها (bronchioles) را که هوا را به ششها رهنمایی و خارج می سازد مصاب مینماید. برانشیت به دو شکل حاد و مزمن میباشد:

۱- برانشیت حاد (Acute bronchitis): در این شکل مرض بصورت آنی شروع نموده و با تداوی در ظرف چند روز مریض بهبودی حاصل مینماید. برانشیت حاد معمولاً توسط ویروسها یا بکتریها بوجود میاید و اکثراً بدون ایجاد مشکل، به سرعت تداوی می شود..

۲- برانشیت مزمن (chronic bronchitis): برانشیت

مزمن عبارت از یک مریضی ریوی دوامدار و جدی بوده که ایجاب توجه بیشتر را مینماید، این حالت در اثر تداوی می تواند بهبودی نسبی پیدا نماید اما هیچگاه بطور کامل تداوی نمی شود چون برانشیت مزمن معمولاً همراه با امراض مزمن انسدادی ریوی {chronic obstructive pulmonary disease (COPD)} میباشد.

تعریف توصیفی مرض برانشیت:

برانشیت حاد و مزمن هر دو عبارت از التهابات ایجاد شده در غشا مخاطی طرق هوایی ششها میباشد ولی عوامل پیدایش و تداوی آنها متفاوت است. یعنی برانشیت حاد معمولاً در فصل زمستان اتفاق می افتد و اکثراً به تعقیب یک مریضی ویروسی مثل ریزش یا سرماخوردگی یا آنفولانزا بوجود می آید و همچنان می تواند همراه با انتانات بکتریایی باشد.

شخصی که به برانشیت حاد مبتلا می شود معمولاً در ظرف دو هفته بهبودی حاصل می نماید. اما عارضه سرفه مریض که همراه با مرض بوجود می آید ممکن است مدت بیشتری دوام نماید و اگر به موقع تداوی نشود مانند سایر امراض طرق تنفسی ممکن است به سینه بغل تحول نماید.

برانشیت حاد می تواند هرکسی را مبتلا نماید و اما افرادی که سیستم معافیتی ضعیف دارند بیشتر برای مبتلا شدن به مرض مستعد می باشند، مثلاً نوزادان و اشخاص کهن سال، بیشتر در معرض مبتلا شدن به این مرض قرار دارند، در پهلو آن افرادی که عادت به کشیدن سگرت دارند و همچنان افراد مبتلا به امراض قلبی و ریوی نیز بیشتر در خطر مبتلا شدن به این مرض هستند، به همین گونه افرادی که در معرض گازات کیمیایی یا آلودگی شدید هوا قرار دارند خیلی مستعد به مبتلا شدن به این مرض میباشند.

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالې د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکې په خیر و لولی

برانشیت مزمن یکی از عوامل مرگ و میر و ناتوانی در اشخاص کهن سال میباشد. این نوع برانشیت نیز مثل برونشیت حاد با سرفه و بلغم بسیار همراه است و مریض تقریباً سه ماه در سال در دوسال پی در پی از سرفه دوامدار همراه با بلغم شاکی میباشد. پیشرفت مرض برانشیت مزمن به آهستگی بوده و معمولاً در میان افراد سالخورده تا جوانان و میان سالان دیده می شود.

عوامل مرض برانشیت:

برانشیت حاد معمولاً توسط ویروسهای که سبب ریزش یا سرماخوردگی میشود بوجود میآید و در صورت شدید شدن یا تداوی نه شدن، ریزش یا سرماخوردگی به برانشیت مبدل می شود و بعضاً مداخله بکتریابها نیز مزید بر علت شده و باعث تشدید مرض می شود.

برانشیت مزمن با استنشام موادی که قصبه الریه (trachea)، برانکسها (bronchus) و برونشیولها (bronchioles) را تخریش می کند ایجاد می شود. از آن جمله سگرت، سایر موادی که طرق تنفسی را تخریش می کند مانند گازات کیمیایی، آلودگی هوا و سایر مواد موجود در هوا مثل گرد و خاک می باشد.

برانشیت مزمن پیشرفت تدریجی و آهسته دارد و سبب تغییرات در مویکها (Cilia) طرق تنفسی می شود. مویکها (Cilia) عبارت از برآمدگی های نازک و مو مانند هستند که در غشا مخاطی قصبه الریه (trachea)، برانکسها (bronchus) و برونشیولها (bronchioles) قرار می دارد و در بیرون کردن مخاط و اجسام اجنبی از طرق تنفسی وظیفه دارند. دود و سایر تخریش کننده ها می توانند به مویکها (Cilia) آسیب برسانند و باعث شوند که آنها توانایی خود را در بیرون کردن مخاط به طور طبیعی از دست بدهند. از طرف دیگر در اثر التهاب غشا مخاطی طرق تنفسی و افزایش مخاط، کانال های هوایی باریک شده و می شوند. از اینجاست که مریض دچار مشکلات تنفسی می شود چون نمی تواند هوای کافی به شش های خود برساند. در نتیجه برانشیت مزمن منجر به یک مریضی بسیار جدی تر و خطرناک تر دیگر بنام امفیزما (Emphysema) می شود. امفیزما (Emphysema) یک حالت خطیر و کشنده ششها میباشد که در این حالت تعدادی از کیسه های کوچک هوایی (alveoli) ششها متلاشی شده و مبدل به یک کیسه بزرگ مانند یک پوقانه کوچک می شود.

اعراض و علایم مرض برانشیت:

برانشیت حاد معمولاً با علایمی مشابه به ریزش و سرماخوردگی آغاز می شود، یعنی مریض ریزش آب بینی، عطسه و سرفه های خشک در ابتدا میداشته باشد. اما این سرفه ها خیلی زود عمیق تر و دردناک تر شده و همراه با بلغم زردی سبزگونه میشود و بعضاً بلغم حاوی خون، مخاط و حجرات مرده می باشد. مریض تنفسی با صدا خش خش داشته و هم یک تب در حدود ۳۸ درجه سانتی گراد میداشته باشد. سیر این مرض کاملاً طبیعی میباشد.

در انواع ساده برانشیت حاد، بیشتر علایم مرض در سه تا پنج روز بهبودی حاصل کرده ولی سرفه مریض ممکن است تا چند هفته ادامه پیدا کند. چنانکه گفته شد برانشیت حاد معمولاً با یک انتان و مداخله بکتریایی همراه می شود که در آنصورت مرض علایم خاص خود از قبیل تب، سرفه های شدید و همراه با بلغم سبز رنگ و بعضاً بودار همراه میباشد.

اولین علامه برانشیت مزمن عبارت از سرفه خفیف است که بنام سرفه اشخاص سگرتی نامیده میشود. این سرفه می تواند کمی مخاط و بلغم هم ایجاد کند. تنفس مریض دارای صدا خش خش بوده و مریض احساس نفس تنگی نیز میتواند داشته باشد که در اثر سرفه ایجاد می شود. با پیشرفت مرض، تنفس دشوارتر می شود و مریض احساس می کند که باید فعالیت خود را کمتر کند چون بدن مریض دیگر نمی تواند اوکسیژن کافی دریافت نماید، در نتیجه تغییراتی در ترکیب خون نیز پدید می آید.

تشخیص مرض برانشیت :

برای تشخیص برانشیت، داکتر ابتدا شکایات مریض را می شنود و همچنان تاریخچه صحی شخص و علایم موجود وی را بررسی میکند، داکتر بهار قریشی